Karate hírek

Nyári edzőtábor

A Tápláni Karate Sportegyesület sportolói közül kb. 20-an vettek részt nyári edzőtáborban. Két csoportban – kezdők és haladók – utaztak Ajkára. Reggel 5-10-15 km-es futással kezdték a napot, majd mindennap délelőtt és délután is kemény edzés várt rájuk. Idén kevesebben övvizsgáztak, de mindenkinek sikerült elérnie a magasabb övfokozatot. Jól megállták a helyüket az ország több pontjáról érkezett karatékák között.

Danvizsga

A TKSE három legmagasabb övfokozattal bíró sportolója, Horváth Benjámin, Kassai Csaba és Németh Bence másodszor vehetett részt a Budapesten megrendezésre kerülő nemzetközi edzőtáborban, ahol Tanaka és Sawada japán nagymesterek, a sportág legkiválóbb művelői előtt edzettek három napig. Idén a fiúk Európa több országából érkező karatékával együtt vizsgáztak egy danra. Mindhárom fiúnak dicsérettel sikerült a vizsga, így jogot nyertek a fekete öv használatára.

Gratulálunk nekik!

I. Atarashii Kupa

2008. november 8-án Szombathelyen a Sugár úti sportcsarnokban rendezi meg a Tápláni Karate Sportegyesület első versenyét, melyre megyei, budapesti és dunántúli egyesületek érkeznek.

Várunk minden érdeklődőt, szurkoljunk együtt a TKSE sportolóinak!

Kassai Rita

Sportélet

2008. július 12-én női labdarúgócsapatunkat meghívták Rábapatyra, ahol a falunap keretében 5 női csapat mérte össze tudását fociban. Asszonyaink és lányaink elsöprő sikert aratva megszerezték az I. helyet.

Községünkben a 2008. szeptember 6-i falunapon kispályás női és férfi labdarúgóversenyt rendezünk reggel 8 órától 12 óráig a sportpályán.

A női versenyre az alábbi csapatokat hívtuk meg:

Vép, Celldömölk, Alsóság, Zanat, Bucsu, Pecöl, Egyházasrádóc, Magyarszecsőd, Király Sportlétesítmény.

Ugyanezen a napon tápláni férfi kispályás focikupát is szervezünk reggel 7.30-as kezdéssel. Nevezés a helyszínen.

Csapatok létszáma: 5+1

A Művelődési Ház mellett pétanque (petank) játék lehetőség lesz.

Mindenkit szeretettel várunk!

Molnár István

Spóroljunk-újítsunk rovat

Logikus lépés a jövő felé

A 80-as években alakult ki a „Low Energy House" fogalom. A megnevezés mögött egy program áll, amelynek célja, felére csökkenteni a fennálló fűtési költségeket.

Skandináviából indult ki ez a filozófia és az utóbbi években Európa-szerte elterjedt. Az alacsony energiaigényű házak olyan épületek, amelyeknél a fűtési energiaszükséglet a vastag hőszigetelő réteg által kisebb, mint 40, ill. 50 kWh/m²/év. A következő döntő lépést az energia-megtakarítás felé, a passzívház koncepciója jelenti. Itt az energiafelhasználás 15 kWh/m²/év alatt van. Az ilyen szabvány szerint felépített házak aktív, kiegészítő fűtési rendszerek nélkül működnek. Mindkét elgondolás gazdaságilag csak a hőszigetelő rendszerek segítségével valósítható meg. Emellett elengedhetetlen, hogy a szigetelés a hőhidak kiküszöbölésével történjen és az épület egyéb szerkezeteivel a csatlakoztatások pedig légmentesen kerüljenek kialakításra.

Az alacsony energiaigényű ház normáját, a régi épületek esetében utólag, termikus szigeteléssel is el lehet érni.

Alacsony energiaigényű és passzívház

Alapvetően az alacsony energiaigényű és passzívházak építésénél nem adódnak egyéb követelmények a szokásos építési módon kívül, bár az esetleges épületfizikai hiányosságok döntő hatással vannak az épület energiafelhasználási jellemzőire. Az ilyen épületek építésénél ezért már a tervezésnél ügyelni kell a külső falak hőszigetelésére, a falazat szigetelésére a nedvesség és a szél ellen, az épület alakjára, pl. a tagoltságára. Természetesen a tökéletes feldolgozásnak döntő jelentősége van, ezért érdemes tapasztalt szakemberekkel dolgozni.

Néhány alkalmazott technika

• *A szigetelő lapok hőhidmentes felragasztása*

A lépcsőszerűen falcolt, ill. nútféderes lapok használata megakadályozza az esetleges hőelvezetést a hőszigetelő lapok összeillesztésénél. Az ilyen kialakítású hőszigetelőtáblák megkönnyítik a tökéletes illesztés kialakítását, és ez által megakadályozzák a táblák kirajzolódását a fedővakolaton.

• *A szigetelőanyagba süllyesztett dübel, szigetelőanyag borítással*

A kiváló minőségű dübeleknél is előfordul csekély hőkiáramlás. Ennél fogva a dübelek legalább 1,5 cm-re vannak lesüllyesztve a szigetelőanyagba és egy szigetelőanyagból készült dübelsapkával vannak beborítva.

• *Légmentes csatlakoztatások*

A nem kívánt légáramlatok elkerülése érdekében, valamennyi csatlakoztatást, mint pl. ablakok, ajtók stb. légmentesen kell kialakítani. Ezek az intézkedések alapvető követelmények a passzívházaknál.

Iglódi Zoltán szaktanácsadó
20/232-4779

A következő számhoz a cikkek leadási határideje:

2008. szeptember 24.

Tápláni Fórum

Táplánszentkereszti havilap.

Felelős kiadó: Táplánszentkereszti Község Önkormányzata
Szerkesztő: Móricz Eszter Felelős kiadó: ifj. Perl János polgármester

TÁPLÁNSZENTKERESZTI HAVILAP

Tápláni Fórum

IX. évfolyam 7. szám
2008. szeptember

Tartalom

Polgárőrség hírei	2. oldal
Van jövő...?	3. oldal
Anyatejes világhét	4. oldal
Kultúra	5. oldal
Iskolai hírek	6. oldal
Falunap	7. oldal
Sport	8. oldal

Falunap a reneszánsz jegyében

2008. szeptember 6.

Főzőverseny, tábori mise, polgárrá fogadás, kispályás foci, kézműves és játékbirodalom, pétanque, töki pompos, foltvarró kiállítás, Caroberto lovagok, táncház, számos fellépő és még sok minden más.

Érdemes lesz kilátogatni.

Újszerűség már az iskola kezdésénél is!

– hogy vidámabban induljon a tanév...

Iskolanyitogató

2008. augusztus 30.

14.30-tól az iskola udvarán

A kitartó munka gyümölcse: első hely

Polgárőreink a nyár folyamán több versenyen is részt vettek, nem akármilyen sikerekkel. A felnőtt járőrcsapat megnyerte a megyei járőrversenyt, de a női és az ifjúsági csapat is jól szerepelt.

Olvasói levél

Táplánszentkereszt, az élvezetek kicsiny faluja

Csupa öröm az ébredés. Kezdődik a Zsolnaival. Kellemes kis hívójelére összegyűlünk mi asszonyok.

Vajon ma megint mi finomat hozott Gáborka?

Ajtaját kitárva udvariasan mutatja finom friss süteményeit.

Aztán felbukkan egy kísérője is, akit úgy hívnak, hogy Martinka, a kis biciklis. Figyeli Gábor mozdulatait, talán belőle is egy udvarias eladó vagy talán üzletember válik.

Aztán a kutyák ugatása. Jön Kukori. Kezdődik a délután.

Szívhez szóló zenéjével jön a fagylaltos.

Este a kenyeres, hétvégéken a mirelit.

Ez a kis falu megad mindenkinek mindent, amire az embernek szüksége van.

Hát kell ennél több?!

Köszönjük Neked Táplánszentkereszt.

Mindezt így látja egy új lakója,

Benkő Józsefné (Ágnes)

Falunapi kispályás focikupa

Szeptember 6-án, szombaton a Falunap keretében meghívásos női kispályás focikupa veszi kezdetét reggel 8 órától a sportpályán.

Ugyanezen a napon tápláni férfi kispályás focikupát is szervezünk reggel 7.30-as kezdéssel. Nevezés a helyszínen.

Kérjük, hogy jöjjenek el mind többen sportolni vagy éppen szurkolni.

A szervezők

Falunapi tombola

Ebben az esztendőben is tisztelettel várjuk a felajánlásokat a falunapi tombolatárgyakra, melyeket az esti program keretében fogunk nyilvánosan kisorsolni.

A felajánlásokat a Polgármesteri Hivatalba várjuk szeptember 5-én 13.30-ig, valamint a Falunapon a Művelődési Házban.

Köszönettel:

A szervezők

Polgárőrség hírei

Üdvözlök minden kedves régi és új olvasót!

Mozgalmas, szép ez a nyár, de sajnos vége szakad már. Hiszen pár hét és újra elkezdődik az iskola. Jön a hűvösebb idő, mindenki egy kicsit visszahúzódik, nem lesz olyan aktív, mint amikor kezdődött ez a jó idő.

Mi is sokat tevékenykedtünk az elmúlt pár hónapban. Mondhatjuk, hogy még aktívabbak voltunk, mint máskor. Sajnos a jó idő és a szünidő kínálta rengeteg szabadidő miatt ismételten megtelt a park és annak környéke „utca-gyerekekkel”, akik fáradtságot, időt nem kímélve bosszantottak minket és a lakosságot. Nem maradt el a szemetelés, a buszmegálló belakása egész napra, az italozás, a cigarettázás, a táblák kiszedése vagy tekergetése, a folyamatos hangoskodás és még sorolhatnám tovább. Nem hiszem, hogy egy-két nagyobb gyerek kivételével, nem hiányzott senki otthon. Hiszen nem egyszer találkoztam este 22:00 vagy akár 00:00 óra után is fiatalkorúakkal.

Az Erős falvak versengése után lezajlódott bál botrányosra sikeredett. A felnőttek példamutató üvegtördelő és sörös-hordó ellopó, majd más kertjébe bedobó magatartása mellett, még éjfél után is találkoztam tíz (!) év alatti gyermekekkel a parkban, teljesen egyedül, szülői felügyelet nélkül. Bármi történhet velük!!! Utána persze az első kérdés, ami automatikusan elhagyja minden ember száját: „hol voltak a polgárőrök?”.

Kanyarodjunk el ettől a nem túl vidám témától. Az előző számban írtam, hogy a nyár folyamán több versenyen is szeretnénk indulni. Sokat gyakoroltunk, hogy ne érjen minket felkészületlenül az erős mezőny. A kitartó munka és gyakorlás meghozta gyümölcsét, hiszen lelkes felnőtt járőrcsapatunk MEGNYERTE a MEGYEI JÁRŐRVERSENYT. A csapat tagjai: Bezdi Tamás, Horváth Zoltán, Kisterenyei Balázs, Neválovics Tibor. Másodszor fordult elő ez az öröm polgárőrségünk „versenytörténelmében”, de remélem nem utoljára. A sikeres szerepléssel ismét kivívtuk a jogot, hogy mi képviseljük a megyét a jövő évben megrendezendő országos versenyen.

A női és az ifjúsági csapatunk is jól szerepelt. A hölgyek a 10., míg az ifjak a 15. helyet szerezték meg a 21 csapatos mezőnyből. Sajnos a megye még nincs felkészülve a kategóriák lebontására a versenyen, így mindkét csapat a felnőtt mezőnyben indult.

Augusztusban lesz még egy ifjainkat érintő versenyünk. Celldömölkön kerül megrendezésre a Megyei Ifjúsági Polgárőrnap, ahol csapatversenyen vesznek részt ifjú polgárőreink. Szurkolunk nekik. Semmivel sem könnyebb egy felnőtt versenynél, talán néhány versenyszámban még nehezebb, összetettebb is.

Augusztusban ifjúsági polgárőr tábort is rendezünk.

Nyílt napunk nagyon jó hangulatban lelt. Sajnálhatja, aki nem jött el, mert jókat sütöttünk-főztünk és beszélgettünk. Jövőre újra megpróbáljuk.

Ennyi lenne a hozzászólásom a Táplánszentkeresztiek írásos fórumához. Örülök, hogy leírhattam az eseményeket és a véleményemet.

Üdvözlettel:

Neválovics Tibor alelnök

Falunap a reneszánsz jegyében

A 2008. szeptember 6.-i falunap programtervezete a Reneszánsz jegyében

	Műv. Ház környéke	*Park*	*Sátor, színpad, posta mögötti terület*	*Műv. Ház*
Délelőtt	**9.00 Főzőverseny (elsősorban reneszánsz ételek)**		**09.30 Tábori mise (celebrálja Kürnyek Róbert, plébános - közreműk. az A. Cs. J. Ált. Isk. Ifj. Fúvószenekara), polgármesteri köszöntő, polgárrá fogadás**	**11.00 Sárkány Klub - Foltvarró Kör kiállításának megnyitója**
Kora du.	**12.30 EBÉD (a főzőverseny "zsűrizése")** **14.00 Légvár, csúszda** **14.00 Pétanque** **16.00 Töki pompos sütése, árusítása**	**14.00 Kézm. és játékbirodalom** ***Linka Sándor játékai*** ***Németh Helga kézm. fogl.*** ***Almási István fafaragó fogl.*** ***Caroberto lovagok középkori bemutatója, hétpróba, reneszánsz táncház***	**13.30 A főzőverseny eredményhirdetése** **15.30 Vasi Vágta Lovassport Egyesület bemutatója majd futószáraztatás, lovaglási lehetőség** **16.00 Színpadi produkciók:** 16.00 Vadrózsa Néptánccsoport 16.15 Tápláni Gyöngyvirág Dalkör 16.30 Rutafa Énekegyüttes 16.45 Tápláni Karate Sportegyesület (Atarasi Dojo) 17.10 Nati és társai aerobik bemutatója	**Foltvarró kiállítás**
Késő du. este	**Légvár, csúszda 20.00-ig**		17.20 Rock and Roll csoport (Pink Panthers) 17.40 Németh Árpád – Horváth Nikolett rock and roll párosa 17.55 Tavaszi Szél Citerazenekar 18.10 A.CS.J. Ált. Isk. Ifjúsági Fúvószenekara 18.40 Rock and Dili Show 20.00 Varnyú Country ***21.00 Közös aerobikozás, Tombolahúzás*** 21.30 Détár Enikő - Rékasi Károly ***22.30 Tűzijáték*** 23.00 Bál – Geyzir zenekar	

Délután 15 órától 18 óráig dottó járja folyamatosan a község utcáit.
A Helytörténeti kiállítás egész nap nyitva lesz!
Tombolaárusítás!
8.00 Női kispályás labdarúgó torna a sportpályán délelőtt.
14.00 Férfi öregfiúk labdarúgó torna.

2008. szeptember 6.

Lovagi hétpróba ifjaknak és kevésbé ifjaknak

Felhívás a falunapi forgatagban tartandó – a Caroberto lovagok által vezetett – hétpróbákra, melyeken bárki részt vehet.

A Károly Róbert Középkori Történelmi Kulturális és Hagyományőrző Egyesület szeptember 6.-i falunapi kínálata: Ünnepélyes bevonulás, Rövid történelmi háttérismertetés, Fegyverbemutató, Lovagi és kun szabad bajvívás, Íjászat, Gyermek és felnőtt hétpróba, Korhű étel főzése, Történelmi jelmezverseny és zsűrizés, Címer- és/vagy zászlótervezés – rajzverseny gyermekeknek, Arcfestés, Só-liszt gyurmázás, Tábori élet, Íjásztatás, Vívatás gyakorlókardokkal

Tisztelt Tápláni Polgárok, Éltesek és Ifjak, Asszonyok és Férfiak!

Az Úr 2008. esztendejében szeptember hónapnak 6. napján nagy-nagy vigasságra invitáljuk a kedves Falulakókat!

Ezen díszes, híres-neves alkalomból királyi, reneszánsz főzőversenyt hirdetünk nemesi ajándékozással.

A versenyen bárki részt vehet, aki kellő bátorságot érez buzgalmában, abból a szándékból, hogy reneszánsz jellegű étketket készít a Községi Uradalmi Hivatal (Önkormányzat) húskontójára.

A csoportosulások száma dönti el, hogy mennyi étket kell felszolgálni a lakosok körében ezen napnak 13.00 órájának környékén.

A megmérettetés szeptember hónapnak 6. napján reggel 9.00 órakor veszi kezdetét.

A feltételek elfogadásának és a versenyre invitálás elfogadásának határideje augusztus hónapnak 29. napja! A szándékot kifejezni a Községi Uradalmi Hivatalban, illetve a Községi Corvinák Gyűjteményében (Könyvtár) lehet személyesen.

Kelt az Úr 2008. esztendejében, augusztus hónap 12. napján Táplánszentkereszt uradalmi faluban, annak is a legmélyebb boszorkánykonyhájában.

Tisztelt Falulakók!

Az idei esztendőben, a 2008. szeptember 6-án megrendezésre kerülő Falunap a reneszánsz jegyében telik el!

Mivel a középkori időutazás elengedhetetlen kelléke a korhű öltözet, étel, viselkedés, művészetek, ezért egy öltözetversenyre hívjuk fel a Falu lakosságát.

Aki vállalja, hogy ezen a napon korhű – reneszánsz – ruhában jelenik meg a forgatagban, értékes jutalomban részesül.

A zsűriben szakértők foglalnak helyet, hogy a ruhaköltemények megfelelőek legyenek.

Örömmel vennénk, ha mind többen csatlakoznának a kezdeményezésünkhöz és beöltöznének reneszánsz jelmezbe a Falunap színvonalának méltó emelése végett.

Iskolai hírek

Újszerűség már az iskola kezdésénél is!

– hogy vidámabban induljon a tanév...

Iskolanyitogató

2008. augusztus 30.
14.30-tól az iskola udvarán

Ízelítő a programból: • Alsósok műsora • Művészeti kör előadása • Bábelőadás • Rock and Roll bemutató • Volt 8. osztályosok műsora • Free Style bemutató • 8. osztályos lányok táncprodukciója • Black Roses rockzenekar fellépése

A műsorszámok között részt vehettek egy olimpiai kvíz vetélkedőn, ahol értékes nyereményekért számot adhattok arról, hogy mennyire követtétek nyomon az olimpiai eseményeket.

A délután zárásaként mindenki vendégünk **egy tál finom gulyásra!**

Sok szeretettel várunk mindenkit rendezvényünkre!
Leendő elsőseinknek ajándékkal kedveskedünk.

Figyelem!

A tankönyveket az alábbi időpontokban lehet átvenni a nagyiskolában:
2008. augusztus 25. (hétfő) 16.00-18.00
2008. augusztus 26. (kedd) 13.00-18.00

Vallási rovat

Dicsértessék a Jézus Krisztus!

Az elkövetkező időben rendszeresen megszólítjuk majd Plébániánk híveit az újság hasábjain keresztül is, hogy mindaz, ami fontos és aktuális, ne csak a nehezen megjegyezhető templomi hirdetésekben hangozzon el, hanem amolyan emlékeztető gyanánt otthon is bármikor elő lehessen venni.

A vallási rovatban mindenekelőtt az adott hónap eseményeit találhatják meg, de a plébánia legfontosabb hírei is megjelennek majd. Szeretnénk bemutatni egy-egy plébániai közösséget is, ezzel is kedvet teremtve a csatlakozáshoz. Ezenkívül érdekes és aktuális információkat is találhatnak majd benne.

A Jóisten áldása kísérje ezen elhatározásunkat, és Plébániánk minden tagjának életét.

A plébánosváltás kapcsán...

Új plébános érkeztével mindig felmerül a kérdés: „Vajon mi minden fog megváltozni?”. Minden plébánia szükségszerűen magán hordozza plébánosának személyiségét és lelkiségét, hiszen mindnyájunknak megvan a maga sajátos stílusa és munkamódszere. Ennek megfelelően végezzük mindennapi munkánkat és hozzuk meg döntéseinket. Ez talán fokozottabban igaz a plébános és plébániája kapcsolatára.

Számomra az új plébánia nem csak nagy kihívást, hanem ugyanakkor nagy felelősséget is jelent. A legfontosabb számomra a plébánia híveinek lelki java, s ennek megfelelően igyekszem majd szolgálatomat végezni. Az első néhány hónap mindenképpen az ismerkedés ideje lesz számomra. Ez vonatkozik mind az egyes emberekre, mind pedig a közösség egészére. Szeretném megismerni azokat az értékeket, melyeket feltétlenül tovább kell vinni és meg kell őrizni a plébánia életében.

A Plébánia életében rendkívüli jelentőségű a különböző közösségek működése. Elsősorban e közösségek a helyei annak, ahol hitünket konkrét formában, a közösség többi tagjával közvetlenebbül meg lehet élni. Éppen ezért a különböző ifjúsági-, ministráns-, családos-, és nyugdíjas közösségek működését nagyon fontosnak tartom. Ez azonban nem lehetséges a hívek segítsége és csatlakozása nélkül. Bátorítok ezért mindenkit, hogy csatlakozzon az érdeklődésének és életkorának megfelelő közösségbe.

A közösségeken belül különleges helyet foglalnak el az imacsoportok. A Plébánia jó működéséhez nélkülözhetetlen a hívek imája. Éppen ezért szeretném, ha Plébániánkért és annak minden tagjáért folyamatosan és közösségileg imádkoznának mindazok, akik ebben találják meg hivatásukat, melyet a Plébánia életében betölthetnek.

December végéig még biztosan az eddig megszokott rend szerint zajlik a plébánia élete. Ez vonatkozik mind a szentmisék rendjére, mind pedig a plébániai hivatali időre, valamint az eddig megszokott és jól bevált dolgokra. Ebben az időben az egyházközségi képviselő-testülettel áttekintjük majd a hívek igényeit és a rendelkezésre álló lehetőségeket, melynek fényében tudunk a szükséges változtatásokról dönteni.

Nagy változásokról tehát még nem tudnék beszámolni. Bizonyára azok is lesznek majd, de soha nem pusztán a változtatás miatt, hanem azért, mert az hitünk közös megélésének és közösségi életünknek javára válik. Ehhez kérem a hívek segítő támogatását és imáját. Külön-külön szétforgácsolhatjuk erőnket, de ha összefogunk, és egy közös célért imádkozunk és dolgozunk, Urunk bizonyára meghallgatja kéréseinket.

Szentmisék hétfőnként

Minden hétfő reggel fél 8-kor szentmise van a szentkirályi templomban. Szeretettel várok mindenkit ezekre a szentmisékre!

A plébánia email címe

A plébánia email-en keresztül is elérhető a szentkiraly@martinus.hu címen.

Egyházmegyei Kalendárium

Az Egyházmegyei Kalendáriumot a Szombathelyi Egyházmegye ettől az évtől kezdve maga adja ki. Az egész család számára hasznos olvasnivalót tartalmaz az egész esztendőre. Történetek szentekről, rejtvények, lelki írások és külön gyerekoldal található benne. A Kalendárium megrendelhető valamennyi sekrestyében. Ára 450 Ft.

A szombathelyi Szent István király Plébánia
9700 Szombathely, Szent István király utca 112.
Telefon: 322-482, E-mail: szentkiraly@martinus.hu

Róbert atya

Van jövő az emberi élet számára?

Gondolatok a fenntartható életvitelről... IV. rész

Ökológiai lábnyom

Az ÖKOLÓGIAI LÁBNYOM számítása egy olyan hozzávetőleges, de mindenképpen tanul-ságos elemzési módszer, mellyel képet kapunk arról, hogy miként csökkenthetjük az általunk okozott terhelést Földünkre. Kifejezési módja egy mutatószám, amely megmutatja, hogy egy ember az életvitele szerint hány hektár földterületet vesz igénybe, vagyis mekkora terület szükséges az ő fenntartásához. Ez lenne az illető ökológiai lábnyoma. Ez a mutatószám a világ összes lakosát figyelembe véve meglehetősen nagy szórást mutat.

Az ökológiai lábnyom fő összetevői egy emberre nézve a következők:

• Az a terület, amelyen a táplálkozásához szükséges élelem megtermelhető.

• Az általa elfogyasztott hús előállításához szükséges legelő nagysága.

• A fa- és papírfogyasztásának megfelelő nagyságú erdő területe.

• A hal- és rákfogyasztásával arányos tengeri terület.

• A lakásához szükséges földterület.

• Azon erdőterület nagysága, amely az egyéni energiafogyasztásával arányos mennyiségű szén-dioxid megkötéséhez szükséges.

Az elemzést rendszerint csoportokon végzik: pl. család, falu, város, de gyakori az ország vagy kontinens átlagos mutatószámainak a megállapítása is.

A biokapacitás egy adott terület (vagy akár az egész Föld) eltartóképessége – azt mutatja, mennyi erőforrást tud előállítani fenntartható módon az igények kielégítéséhez.

Mind az ökológiai lábnyom, mind a biokapacitás mértékegysége a globális hektár (gha), amely egy olyan hektárnak felel meg, ahol a termelékenység egyenlő a Föld 11,2 milliárd bioproduktív hektárjának átlagos termelékenységével. Ezek alapján egy átlagnál magasabb termelékenységű termőföld egynél több globális hektár; egy hektár az átlagosnál alacsonyabb termelékenységű föld pedig egynél kevesebb globális hektár. Az ökológiai lábnyom túl is lépheti a biokapacitást. Ilyenkor az igények meghaladják a természeti erőforrások újratermelő képességét. Egy példa: egy olyan termék ökológiai lábnyoma, amelynek előállításához adott idő alatt egy erdőből kétszer annyit kell felhasználni, mint amennyit az erdő regenerálni tud, kétszer akkora, mint az erdő területe. Tehát kétszer akkora erdőre lenne szükség ahhoz, hogy a termék hosszú távú előállítása ne pusztítsa az erdőt.

Ökológiai lábnyom térségenként

térség	ökológiai lábnyom	biológiai kapacitás	ökológiai hiány
Afrika	1,33	1,73	-0,4
Ázsia/Csendes-óceán	1,78	1,11	0,67
Észak-Amerika	11,7	6,2	5,5
Kelet-Európa	4,9	3,1	1,7
Nyugat-Európa	6,3	2,9	3,4
Világ	2,85	2,18	0,67

A táblázatból kitűnik, hogy egyedül Afrika az a Földrész, amelyik nem használja fel a rendelkezésére álló potenciált, „lábnyomot”, a többiek máris túlhasználják.

Ökológiai lábnyom országonként

ország neve	lakossága	ökológiai lábnyom hektár/fő
Kanada	30 millió	7,7
Egyesült Államok	268 millió	12,2
Brazília	167 millió	3,1
Franciaország	58,4 millió	4,1
Nagy Britannia	58,5 millió	5,2
Dél-Afrikai Köztársaság	43,3 millió	3,2
India	970 millió	0,8
Kína	1 milliárd 250 millió	4,3
Japán	125,7 millió	4,3
Ausztrália	18,5 millió	9
Magyarország	10,2 millió	5

A regionális különbségek természetesen óriásiak. A fejlett ipari országok egy átlagos lakójának ökológiai lábnyoma elérheti a 10-15 globális hektárt (gha), míg a legszegényebb országokban ez 1 gha-nál is kisebb.

A legnagyobb lábnyomú (gha/fő) egymilliónál nagyobb lélekszámú országok: Egyesült Arab Emirátusok (11,9 gha), USA (9,6 gha), Finnország (7,6 gha), Kanada (7,6 gha), Kuwait (7,3 gha), Ausztrália (6,6 gha), Észtország (6,5 gha), Svédország (6,1 gha), Új Zéland (5,9 gha), Norvégia (5,8 gha). Kína ma ugyan még csak a 69-edik, de növekedő gazdasága és gyors fejlődése miatt kulcsszerepet fog játszani a fenntarthatóság felé vezető úton. Magyarország jelenleg a 32. helyen áll (5,1 gha). Az ipari országok lábnyomának nagy részét általában a közlekedés, ezen belül is az egyéni gépkocsihasználat teszi ki. A lábnyom következő fontos tényezője az élelmiszer-ellátás, különösen az importált, csomagolt és feldolgozott élelmiszerek. Az anyagfelhasználás a harmadik faktor, ezen belül lényeges a háztartási és irodai papírfogyasztás.

Vegyük hát számba az ökológiai lábnyomunk méretét befolyásoló tényezőket:

Mekkora, és milyen lakásban lakunk? Mivel közlekedünk? Milyen táplálékot fogyasztunk? Az a népies kifejezés, hogy „nagy lábon él” egészen jól mutatja, hogy miről is van szó.

Ökológiai lábnyomunkat erősen növelő tényezők:

• Rendszeresen más kontinensre utazás repülőgépen (pl.: nyaralni)

• Munkába járás rendszeresen nagy távolságra nagy gépkocsival.

• Nagy méretű fosszilis tüzelővel fűtött rosszul hőszigetelt családi ház, lakás.

• A felhasznált élelmiszerek használati tárgyak messziről lettek szállítva.

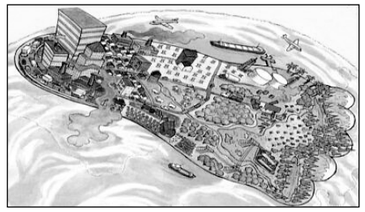

• A fentiek ellenkezőjével, odafigyeléssel, tudatos vásárlással csökkenthetjük a Földünkre általunk okozott terhelést:

• Távoli tájakat nagyszerűen megismerhetünk az informatika segítségével (filmek internet).

• Közlekedjünk kerékpárral és tömegközlekedési eszközökkel.

• Lakóházunkat minél jobban hőszigeteljük és használjuk a lehető legtöbb ingyen nap és szélenergiát.

• Lehetőleg helyi termelésű, vagy keveset szállított élelmiszereket fogyasszunk, és eszközeinket, hulladékainkat az újrahasznosítással forgassuk vissza.

Tornai Árpád

Baba-mama rovat

Anyatejes világhét

A csecsemő egészséges fejlődéséhez alapvető fontosságú a jó táplálkozás. Az anyatej a csecsemő számára egyedülállóan tartalmazza mindazon alapanyagokat, amelyek a fejlődéséhez nélkülözhetetlenek. A szoptatás kérdése a „Közös Kincsünk a Gyermek" Nemzeti Csecsemő- és Gyermekegészségügyi Programban is kiemelt helyet kapott.

Augusztus 1–7-ig ünnepeljük **a szoptatás hetét** az egész világon. A szoptatás rendkívüli fontosságára tekintettel az Egészségügyi Minisztérium 2005 márciusában újraindította a Szoptatást Támogató Nemzeti Bizottságot (SZTNB). A bizottság munkájának koordinátora az ÁNTSZ Országos Gyermekegészségügyi Intézete. A Bizottságban 4 munkacsoport működik: Bababarát Kórház, Bababarát Terület, Oktatás-szakkiadványok, Tápszermarketing.

Az első kör: a család és a közösség.

A legfontosabb segítséget és támogatást az anya családja, főként a gyermek édesapja jelenti.

A második kör: az egészségügyi ellátórendszer.

Az egészségügyi dolgozók nagy tekintélynek örvendenek a társadalomban, ezért véleményformáló erejük kétségbevonhatatlan. A Bizottság alapfeladatának tekinti, hogy minél több információt juttasson az egészségügyi dolgozóknak, illetve minél több „Bababarát Kórház" és „Bababarát Terület" legyen Magyarországon.

A harmadik kör: a kormány és a törvényhozás.

A kormányok felelősek a csecsemőtáplálással kapcsolatos objektív tájékoztatásért, ezért a mesterséges táplálásról szóló minden tájékoztatásnak tartalmaznia kell a szoptatás előnyeit, valamint a mesterséges táplálás kockázatát és költségeit.

A negyedik kör: a munkahely és foglalkoztatottság.

A munkahelyeken családbarát időbeosztásokat kell kialakítani, hiszen ez a támogató magatartás hosszú távon mindenképpen kifizetődik.

Az ötödik kör: segítség válsághelyzetben és veszély esetén.

A legfőbb cél, hogy bármelyik kör felé fordul is az anya, mindenhonnan pozitív és empatikus segítséget kapjon a szoptatáshoz.

Az ez évi jelmondat: **„Aranyat érő támogatás"**

A szoptatás előnyeit nem lehet elégszer kiemelnünk. Az anyatej védi a gyermek szervezetét a különböző fertőzésektől, óvja a bélflóra, a légzőszervek egészségét. A szoptatott gyermekeknél ritkábban alakul ki fülfertőzés, csökken a hasmenés kockázata. Az anyatej védelmet nyújt az allergiás megbetegedések, a diabétesz, sőt még az idősebb korban kialakuló elhízás ellen is.

Az anyatejes táplálás azonban épp úgy jótékony hatású az édesanya szervezetére is. A szoptatás növeli az oxytocin hormon szintjét, mely segíti a méh szülés utáni visszahúzódását, illetve biztosítja a nyugalmat, ellazulást. A szoptató édesanyáknál lerövidülhet a gyermekágyi vérzés időtartama, illetve egyes kutatások alapján csökken a szülés utáni depresszió kialakulásának kockázata is. A szoptatás ezenkívül véd a mell, a méh és a petefészek daganatos megbetegedései ellen.

A szoptatás érzelmi támasz is, és együttműködésen alapul. Fontos része az anya-gyerek kapcsolatnak: megtanulja a bébi a közeledés-távolodás relációját és a biztonság értékét. És hogy mit tanul az anya? Megismeri a gyermekét, ráadásul a szoptatás során termelődő hormonok erősítik és fenntartják a védelmező szülői viselkedést, elősegítik a kötődés kialakulását. Megerősítik az anyát abban, hogy képes valami megismételhetetlent, egyedit és életfontosságút adni gyerekének. Azaz önbizalmat ad, erősíti az Ént. Így aztán nem túlzás kijelenteni: a szoptatás haszna, élménye elkísér egy életen át.

Mi is, mint az elmúlt hat évben ünnepélyes keretek között emlékeztünk meg az anyatejes táplálkozás jótékony hatásairól. Augusztus 6-án emléklappal köszöntöttünk minden szoptató édesanyát. Már hagyomány, hogy külön emléklapot kap az az édesanya, aki a saját gyermekén kívül más babát is táplál anyatejjel. Tavaly ezt az emléklapot Takácsné Imre Kornélia, az idén pedig **Bíró Adél** vehette át. Gratulálunk!

Számomra rendkívül fontos, hogy minden édesanya kapjon elismerést, még akkor is, hacsak 1 napot vagy órát szoptatott. Nem azt kell kérdezni, hogy miért nem szoptatott sokáig, hanem azt kell kiemelni, hogy szoptatott, és ezáltal megpróbálta óvni gyermekét a jótékony hatású anyatejjel.

A köszöntő után átadásra kerültek az emléklapok, volt vendéglátás és arcfestés a nagyobb gyerkőcöknek.

Büszke vagyok arra, hogy a községünkben magas az anyatejjel táplált csecsemők száma és sok az olyan gyermek, aki 1 éves kora után is kap anyatejet.

Minden alkalommal, amikor a körzetem bemutatását végzem, elmondom: nagyon jó csapattal dolgozom, mert kevés, ha csak én javaslom a szoptatást, arra a másik félnek is vevőnek kell lennie. Itt Táplánszentkereszten ügyes édesanyák vannak.

Az anyatejes világhét alkalmából ezúton is köszöntök minden édesanyát, aki bármikor is szoptatta a gyermekét!

Köszönet minden résztvevőnek, segítőnek, a Községi Önkormányzatnak az anyagi támogatásért, Ersing Andrásnak és Ersing Beátának pedig a technikai segítségéért.

Tőke Monika

Kultúra

I. Zajos Dalos Fesztivál

2008. szeptember 19.
Táplánszentkereszt
Kezdés: 17.00

Fellépők: Floyd, Revans, Sipőcz Band, Halor, Pokolgép

Belépő: 1.500 Ft

A rendezvény az OKM programjának támogatásával valósul meg.

Községi Ki mit tud?

2008 őszén bárki megmutathatja, hogy miben a legjobb. Ha van kellő bátorsága és természetesen valamilyen művészeti ágban, sportban, bűvészkedésben, egészen extra dologban stb. kiemelkedőt tud nyújtani, akkor bátran jelentkezzen a könyvtárban személyesen vagy telefonon Meskó Krisztián, művelődésszervezőnél a 06-30/659-0275-ös számon egészen szeptember végéig.

Most bárki megmutathatja, hogy miben a legjobb, kiteljesítheti rejtett tulajdonságát, képességét.

Bátorság és jelentkezés! Értékes tárgyjutalmak találnak gazdára!

Meskó Krisztián

Állandó telefonszámok:

Községi Önkormányzat: 577-048
Polgárőrség: 06-30/621-0689
Tűzoltóság: 105
Orvosi rendelő: 577-042
Kürnyek Róbert, Plébános Úr: 06-30/384-6167
Gyepmester: 70/362-2655

Hirdetések

CSERÉPKÁLYHA- ÉS KANDALLÓÉPÍTÉS, -ÁTRAKÁS, -TISZTÍTÁS.

Magyar Ferenc
Táplánszentkereszt, Gyöngyös u. 19/a
06-20/521-2475

Zöldséges kompletten átadó
családi okok miatt
Táplánszentkereszten.
Tel.: 06-20/293-0553

Eltűnt Táplánszentkereszt, Széchenyi I. u. 7/a szám alól augusztus 8-án, pénteken egy fehér színű 10 éves puli kutya.

Kérjük a becsületes megtalálót – illetve azt, aki bármilyen információt tud adni a kutya hollétéről –, hogy jutalom ellenében értesítsen
a 06-30/850-0763-as telefonszámon.

Felhívás!

A faluújság nemcsak nekünk, hanem rólunk is szól. Arra törekszünk, hogy minél több olyan témát jelentessünk meg, amelyek a falu lakói számára érdekesek, élvezetesek. Ezúttal is arra bátorítom Önöket, hogy minden létező kommunikációs csatornán „bombázzanak" minket észrevételeikkel, kéréseikkel, ötleteikkel. Szívesen látunk minden olyan témajavaslatot, amelyről Önök úgy gondolják, hogy a falu lakosai szívesen olvasnának róla az újság hasábjain, és mi igyekszünk utánajárni.

Azok részére pedig, akik a téma felvetése mellett ezeket a gondolatokat még szavakba is öntik, publikálási lehetőséget adunk.

Elérhetőség: Móricz Eszter
moriczeszti@citromail.hu

06-20/463-99-26 TORTÁK MINDEN ALKALOMRA! INGYENES házhozszállítás!

A **klasszikus** ízek kedvelőinek:
Tejcsokoládé, Milka, étcsokoládé, oroszkrém feketeerdő

Gyümölcsimádóknak:
Eper, málna, meggy, erdei-gyümölcs, citrom, banán, ananász, szeder

Inyenceknek:
Fehércsokoládé, tiramisu, kókusz, túró, bounty, nugátos kávékrém

Vállaljuk hagyományos és formatorták készítését

VAS MEGYEI TEMETKEZÉSI VÁLLALAT
9700 Szombathely, Ferenczy I. u. 1. *(Jáki út)*
Telefon: (94) 314-082 Igazgató: (94) 312-594
Telefon/Fax: (94) 312 594 E-mail: vmtv@t-online.hu

Tájékoztatás

Értesítjük a Tisztelt lakosságot, hogy a táplánszentkereszti temetők üzemeltetését 2004. január 01-től a Vas Megyei Temetkezési Vállalat végzi, a fenntartási munkákat (fűnyírás) azonban Táplánszentkereszt Önkormányzata.

Temetések ügyintézésével kapcsolatos kérdéseikkel szíveskedjenek továbbra is a vállalat **Ügyfélszolgálati** irodájához fordulni:

Szombathely, Ferenczy I. u. 1. (Jáki úti temető)
Telefon: 94/314-082

Fenti ügyekben ezen túlmenően kereshetik:

1./ Csonka László temetővezetőt (Szombathely)
Telefon: 06/30/267-5950,

Helyben:

2./ Zséder Istvánt
Táplánszentkereszt, Fő út 35/A
Telefon: 06/30/216-4914,
(Este v. hétvégén: 94/377-232),

3./ Sipos Tibor
Táplánszentkereszt, Fő út 14.
Telefon: 06/30/521-0180.

Temetések ügyintézésén kívül eső ügyekben az illetékest, Csonka László temetővezetőt, illetve Táplánszentkereszt Önkormányzatát szíveskedjenek megkeresni.

Szombathely, 2008. augusztus 14.

Tisztelettel:

Dr. Andor Ferenc
igazgató
Vas megyei Temetkezési Vállalat
9700 Szombathely, Ferenczy I. u. 1.